

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/377/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212205791
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212205791.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: CETELEM SLOVENSKO, a. s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, proti žalovanému: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. B., V. XXX, zastúpenému opatrovníčkou: C. G., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX, X. B., o zaplatenie 601,97 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 10. júna 2013 č. k. 12C/60/2012-34, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že účastníci konania uzatvorili 3.8.2001 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému úverový rámec 30.000 Sk s určenou mesačnou splátkou 1.500 Sk a mesačnou úrokovou sadzbou 2,39 % so splatnosťou do 10. dňa v mesiaci (revolving). Prvostupňový súd poukázal na § 2 ods. 1 a § 6 ods. 3 písm. b) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a na § 39 Občianskeho zákonníka a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva je v rozpore s dobrými mravmi, pretože žalobkyňa pri jej uzatváraní využila výraznú nerovnosť zmluvných strán, teda zmluva nebola platne uzavretá. Zmluva neobsahuje dostatočné vysvetlenia zmluvných podmienok, spotrebiteľ z formulára nedokáže zistiť, dokedy bude úver splácať. Je pochopiteľné, že revolvingový úver je nastavený formou čerpania peňažných prostriedkov z určeného úverového rámca pri prvom čerpaní s možnosťou ďalšieho čerpania v prípade pravidelného splácania, teda s obnoviteľnými peňažnými prostriedkami (revolving) a pri dodržiavaní platobnej disciplíny môže spotrebiteľ úverové prostriedky využívať neurčitú dobu. Na druhej strane je takto však spotrebiteľ odkázaný donekonečna výlučne na tvrdenia žalobkyne, ktorá určuje dobu splácania a do dlhu spotrebiteľa pripočítava aj neoprávnené nároky (ako táto skutočnosť vyplýva aj z listu z 23.9.2008 - zmluvná pokuta, úrok z omeškania 0,08 % denne). Pre neplatnosť zmluvy plnenie, ktoré má žalovaný vrátiť, možno uplatňovať iba z titulu bezdôvodného obohatenia. Pretože žalovaný žalobkyni preukázateľne vrátil viac ako čerpal, nárok žalobkyne z titulu bezdôvodného obohatenia daný nie je a súd žalobu zamietol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydání úverovej karty z 3.8.2001 bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom obsahuje všetky náležitosti, ktoré vyžadovala právna úprava v čase uzatvorenia zmluvy. V časti B) zmluvy je uvedená výška poskytovaného úverového rámca 30.000 Sk, výška povinnej minimálnej splátky 1.500 Sk, úroková sadzba platná ku dňu podpisu zmluvy 2,39 % mesačne, termín splatnosti mesačných splátok 10. deň v mesiaci. Na zmluve žalovaný vyhlásil, že sa oboznámil so všeobecnými úverovými podmienkami pre poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru a vydanie úverovej karty Aura a súhlasí s nimi bez výhrad, čo potvrdil svojim podpisom na zmluve. Ustanovenie o zmluvnej pokute je v bode IV.-3 všeobecných úverových podmienok. Žalobkyňa

je názoru, že zmluva i všeobecné úverové podmienky sú jasné a zrozumiteľné a ich rozsah je primeraný zložitosti uzatváraného právneho vzťahu a súdom vytýkané nedostatky nie sú takej intenzity, aby odôvodňovali neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa eviduje čerpanie a splácanie peňažných prostriedkov z úverového rámca na úverovom účte klienta a o pohyboch na účte je klient informovaný formou výpisu z účtu, ktorý je mu zasielaný raz za mesiac. Preto nie je pravdivé tvrdenie súdu, že žalovaný bol odkázaný iba na tvrdenia žalobkyne, ktorá určovala dobu splácania. Naopak, dobu splácania si určoval žalovaný sám, čerpaním peňažných prostriedkov. Žalobkyňa tiež nesúhlasila s tvrdením, že si účtovala neoprávnené nároky. Žalobkyňa napriek dohode o úroku z omeškania 0,08 % z dlžnej sumy za každý aj začatý deň omeškania si tento neuplatnila, ale v konaní si uplatnila iba zákonný úrok z omeškania 7,5 % ročne z 586,05 eur (suma 601,97 eur znížená o pokuty a poplatky 15,92 eur) od 1.11.2008 (deň po účinnosti odstúpenia od úverovej zmluvy). Žalobkyňa zastáva názor, že súd jej mal nárok priznať v celom uplatnenom rozsahu. Na základe uvedeného, navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pričom si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania 93,18 eur, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie 36 eur a trov právneho zastúpenia 57,18 eur.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.), oprávnenou osobou - účastníčkou konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p.) a že odvolateľka použila zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že postupom súdu sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom.

V zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z § 157 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t. j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo/148/2011, poukazujúc na čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám

nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcej ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07).

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia prvostupňového súdu s vyššie uvedenými kritériami, je zrejmé, že prvostupňový súd sa nimi dôsledne neriadil, keď svoje rozhodnutie s poukazom na vyššie uvedené, zo všetkých relevantných hľadísk právne ani vecne neodôvodnil. Súd síce uviedol, že dospel k záveru, že úverová zmluva je v prejednávanej veci neplatná, pretože sa prieči dobrým mravom a že žalobkyňa využila výraznú nerovnosť zmluvných strán, ale tieto svoje závery nijakým spôsobom nekonkretizoval. Neuviedol teda, v čom konkrétne spočívali nedostatky zmluvy, ani v čom mal spočívať tvrdený rozpor s dobrými mravmi. Súd tiež nekonkretizoval s poukazom na konkrétne zákonné ustanovenia, či zmluva obsahovala všetky podstatné náležitosti, resp. či niektoré neobsahovala, či obsahovala alebo neobsahovala napríklad neprijateľné zmluvné podmienky, alebo akým spôsobom sa mala prejavíť nerovnováha zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Súd síce uviedol, že spotrebiteľ bol pri určení doby splácania dlhu a jeho výšky odkázaný výlučne na tvrdenia žalobkyne, no na druhej strane tiež uviedol, že pri revolvingovom úvere je pochopiteľné, že spotrebiteľ nedokáže zo zmluvy zistiť, dokedy bude úver splácať (pri dodržiavaní platobnej disciplíny môže spotrebiteľ využívať úverové prostriedky neurčitú dobu). Rozhodnutie súdu prvého stupňa je tak zmätočné a neodôvodnené, pretože odvolaciemu súdu neposkytuje priestor na prieskum úvahy súdu, na základe ktorej dospel k záverom o rozpore zmluvy s dobrými mravmi, využití výraznej nerovnosti zmluvných strán a celkovej neplatnosti zmluvy.

V dôsledku vyššie uvedeného, keďže účastníkovi sa odňala možnosť konať pred súdom (vydaním neodôvodneného rozsudku), odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 cit. ustanovenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude zodpovedať všetky rozhodujúce právne otázky, v prípade potreby doplniť dokazovanie, jeho výsledky riadne vyhodnotiť, vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodniť. Odvolací súd musel na uvedené vady prihliadať, pretože mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov konania, vrátane tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.